

สรุปสถานการณ์ส่งออกข้าวไทยปี 2660 และแนวโน้มและทิศทางการส่งออกข้าวไทยปี 2561

เปรียบเทียบปริมาณส่งออกข้าวของประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญ 5 อันดับ

ประเทศ	2557	2558	2559	2560	Δ%
ไทย	10.96	9.79	9.90	11.63	17.5
อินเดีย	10.81	10.94	10.04	12.04	20.0
เวียดนาม	6.46	6.61	4.86	6.66	32.4
ปากีสถาน	3.32	3.96	3.96	3.67	-7.4
สหรัฐ	3.2	3.45	3.52	3.35	-4.8
รวม	34.75	34.75	32.28	37.13	15.0

หน่วย: ล้านตันข้าวสาร

ที่มา รวบรวมจากรายงานของ THE RICE TRADER

ปริมาณส่งออกข้าวไทยรายชนิดข้าวระหว่างปี 2557-2560

ชนิดข้าว	2557	2558	2559	2560	Δ%
ตันข้าวขาว	4,776,859	4,787,696	4,576,990	4,661,787	1.9
ปลายข้าวขาว	406,787	206,691	242,951	408,275	68.0
ตันข้าวหอมมะลิ	1,359,074	1,405,761	1,561,539	1,629,812	4.4
ปลายข้าวหอมมะลิ	510,599	581,471	804,646	669,446	-16.8
ข้าวนี้้ง	3,261,521	2,316,900	2,149,597	3,370,384	56.8
ข้าวเหนียว	139,396	124,191	164,839	213,625	29.6
ปลายข้าวเหนียว	353,963	248,644	274,104	303,197	10.6
ข้าวหอมไทย	161,071	124,401	131,694	213,285	62.0
ปลายข้าวหอมไทย	100	25	33	158,490	480,172
ปริมาณรวม (ตัน)	10,969,370	9,795,780	9,906,393	11,628,303	17.4
มูลค่า (ล้านบาท)	174,852	155,912	154,691	174,503	12.8
ราคาต่อหน่วย (บาท/ตัน)	15,940	15,916	15,615	15,007	-3.9
มูลค่า (ล้าน USD)	5,439	4,613	4,408	5,167	17.2
ราคาต่อหน่วย (USD/MT)	496	471	445	444	-0.2

หน่วย : ตันข้าวสาร

ที่มา ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

ประเทศผู้นำเข้าข้าวไทยที่สำคัญระหว่างปี 2557-2560

ประเทศ	2557	2558	2559	2560	Δ%
เบนิน	1,112,602	805,765	1,427,098	1,811,164	26.9
จีน	734,765	958,368	1,034,103	1,199,737	16.0
แอฟริกาใต้	535,645	568,751	575,755	775,175	34.6
แคเมอรูน	517,526	449,297	505,254	744,508	47.4
บังคลาเทศ	83	171	151	550,119	364,217
สหรัฐอเมริกา	475,536	431,719	470,919	503,517	6.9
ไอวอรีโคสต์	719,771	542,923	696,444	492,911	-29.2
โมซัมบิก	376,176	314,846	341,631	465,273	36.2
แองโกลา	379,637	330,186	328,163	396,503	20.8
ญี่ปุ่น	336,893	282,613	332,436	347,466	4.5
ประเทศอื่นๆ	5,780,736	5,111,142	4,194,439	4,341,930	3.5
รวม	10,969,370	9,795,781	9,906,393	11,628,303	17.4

หน่วย : ตันข้าวสาร

ที่มา ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

คาดการณ์การผลิต การบริโภค สต็อกข้าว และการค้าข้าวของโลกปี 2561

รายการ	2558	2559	2560*	2561*	%Δ
การค้าข้าว	42.6	40.2	46.8	46.2	-1.3
ผลผลิตข้าว	479.4	473.0	487.1	484.7	-0.5
การบริโภคข้าว	473.4	468.1	481.6	481.7	0.0
สต็อกข้าว	127.8	132.6	138.1	141.1	2.1

คาดการณ์การส่งออกข้าวของโลกปี 2561

รายการ	2558	2559	2560*	2561*	%Δ
ไทย	9.8	9.9	11.3	10.2	-9.3
อินเดีย	11.0	10.0	12.0	12.0	0.0
เวียดนาม	6.6	5.1	6.4	6.5	1.6
ปากีสถาน	4.0	4.1	3.6	3.8	5.6
สหรัฐอเมริกา	3.4	3.4	3.4	3.3	-2.9
เมียนมาร์	1.7	1.3	3.1	3.0	-3.2
จีน	0.3	0.4	1.2	1.5	25.0
กัมพูชา	1.2	1.2	1.2	1.3	8.7
ปริมาณส่งออกของโลก	42.6	40.2	46.8	46.2	-1.3

หน่วย : ล้านตันข้าวสาร (*ตัวเลขคาดการณ์ ณ เดือนมกราคม 2561)

ที่มา กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA)

คาดการณ์การนำเข้าข้าวของโลกปี 2561

รายการ	2558	2559	2560*	2561*	%Δ
จีน	5.2	4.6	5.3	5.3	-0.9
ไนจีเรีย	2.1	2.1	2.5	2.6	4.0
บังคลาเทศ	0.6	0.0	2.2	1.6	-27.3
ไต้หวัน	1.2	1.3	1.4	1.5	11.1
ซาอุดีอาระเบีย	1.6	1.3	1.4	1.5	3.6
อิหร่าน	1.3	1.1	1.6	1.3	-18.8
ฟิลิปปินส์	2.0	0.8	1.1	1.3	18.2
อิรัก	1.0	0.9	1.1	1.1	4.8
เซเนกัล	1.0	1.0	1.0	1.1	10.0
แอฟริกาใต้	0.9	1.0	1.0	1.0	-5.0
มาเลเซีย	1.1	0.8	1.0	0.9	-10.0
เม็กซิโก	0.7	0.7	0.9	0.9	-2.3
สหรัฐอเมริกา	0.8	0.8	0.8	0.8	2.0
ปริมาณนำเข้าของโลก	42.6	40.2	46.8	46.2	-1.3

หน่วย : ล้านตันข้าวสาร (*ตัวเลขคาดการณ์ ณ เดือนมกราคม 2561)

ที่มา กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA)

คาดการณ์ปริมาณส่งออกข้าวของไทยในปี 2560 โดยสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย

ในปี 2561 นี้ สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทยคาดการณ์ปริมาณส่งออกข้าวที่ 9.5 ล้านตัน มูลค่าประมาณ 4,300 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (คิดเป็นมูลค่าประมาณ 137,000 ล้านบาท)

ชนิดข้าว	2558	2559	2560	%Δ	% สัดส่วน ชนิดข้าว	คาดการณ์ 2561
ข้าวขาว	4.99	4.82	5.07	5.2	44	4.5
ข้าวหอมมะลิ	1.99	2.37	2.30	-2.8	20	1.8
ข้าวเหนียว	2.32	2.15	3.37	56.8	29	2.3
ข้าวเหนียว	0.37	0.44	0.52	17.7	4	0.4
ข้าวหอมไทย*	0.12	0.13	0.37	181.0	3	0.5
รวม (ล้านตัน)	9.80	9.91	11.63	17.4	100	9.5
มูลค่า (ล้านบาท)	155,912	154,691	174,503	12.8		137,000
มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	4,613	4,401	5,167	17.4		4,300
ราคาเฉลี่ย (เหรียญสหรัฐฯต่อตัน)	471	444	444	0.0		453

* เริ่มใช้มาตรฐานข้าวหอมไทยตั้งแต่วันที่ 20 ธันวาคม 2559

คาดการณ์ ณ เดือนมกราคม 2561

ปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกข้าวไทย

ในปี 2561 นี้ สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทยคาดว่าในช่วงครึ่งปีแรกภาวะการส่งออกข้าวจะยังคงมีแนวโน้มที่ดีต่อเนื่องจากปลายปีที่ผ่านมา เพราะคาดว่าตลาดที่สำคัญในภูมิภาคแอฟริกา และเอเชียยังคงมีความต้องการนำเข้าอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามในช่วงครึ่งหลังของปีคาดว่า การส่งออกข้าวอาจจะเผชิญอุปสรรคทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกซึ่งยังคงเป็นสิ่งที่ท้าทายความสามารถของผู้ส่งออกไทยในการรักษาความเป็นผู้นำในตลาดข้าวโลก ทั้งนี้สมาคมฯ ได้รวบรวมปัจจัยที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อ การส่งออกข้าวของไทยดังนี้

ปัจจัยบวก

- 1) ประเทศผู้นำเข้าที่เป็นคู่ค้าของไทยมีความต้องการนำเข้าข้าวเพิ่มขึ้นเพื่อชดเชยอุปทานข้าวในประเทศที่ลดลง เช่น อิหร่าน ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย บังคลาเทศ และประเทศในแถบแอฟริกาบางประเทศ
- 2) รัฐบาลยังมีสัญญาขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐกับประเทศจีนที่จะต้องมีการเจรจาเพื่อส่งมอบให้ครบตามที่ตกลงไว้
- 3) รัฐบาลไทยได้ระบายสต็อกข้าวออกมากเกือบหมดแล้วทำให้ผู้ซื้อต้นตอที่จะนำเข้าข้าวเพื่อเก็บสำรองในประเทศของตนมากขึ้น
- 4) ผลผลิตข้าวของประเทศผู้ผลิตที่สำคัญ เช่น อินเดีย บังคลาเทศ มีแนวโน้มลดลง
- 5) ภาวะเศรษฐกิจโลกมีทิศทางปรับตัวดีขึ้นทำให้มีกำลังซื้อเพิ่มมากขึ้น
- 6) ราคาน้ำมันมีทิศทางปรับตัวสูงขึ้น ทำให้รายได้และกำลังซื้อของกลุ่มประเทศที่พึ่งพาการส่งออกน้ำมันเพิ่มขึ้น

ปัจจัยลบ

- 1) การแข็งค่าขึ้นอย่างต่อเนื่องของเงินบาทซึ่งเป็นการแข็งค่ามากกว่าประเทศคู่แข่งทำให้ราคาข้าวไทยแพงกว่าประเทศคู่แข่ง
- 2) ขาดแคลนชนิดข้าวที่เป็นที่นิยมของประเทศผู้ซื้อ เช่น ข้าวพื้นนุ่ม ขณะที่ประเทศคู่แข่งมีการพัฒนาพันธุ์ข้าวที่ตรงตามความต้องการของตลาดและมีราคาที่ประเทศผู้ซื้อยอมรับได้
- 3) ขาดแคลนข้าวเก่าสำหรับป้อนตลาดที่นิยมบริโภคข้าวเก่า เช่น ประเทศในแถบแอฟริกา
- 4) ประเทศผู้นำเข้าข้าวมีความเข้มงวดเกี่ยวกับสารตกค้างในข้าว เช่น ญี่ปุ่น สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา
- 5) ประเทศผู้นำเข้ามีนโยบายพึ่งพาผลผลิตในประเทศ และมีมาตรการอุดหนุนภาคการเกษตรเพื่อเพิ่มผลผลิตในประเทศและลดการพึ่งพาการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศ จึงอาจทำให้ความต้องการนำเข้าข้าวลดลง เช่น อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ไนจีเรีย
- 6) ประเทศผู้นำเข้าข้าวมีมาตรการกีดกันทางการค้าหลากหลายรูปแบบ เช่น การตั้งกำแพงภาษีนำเข้าในอัตราที่สูง และการกำหนดโควตานำเข้า ที่เป็นอุปสรรคต่อการส่งออกของไทย

จัดทำโดย สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย เลขที่ 37 ซอยงามดูพลี ถนนพระราม 4 แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร กรุงเทพมหานคร 10120